

bratrstvo

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 49/2008

HNĚV

Po boku Rút — Hospodin je Pánem všech lidí	Jaroslav F. Pechar	4
Hněv —		
• Od vyhnání z ráje k bratrovraždě	Pavel Jun	5
• Sourozenecké vztahy a hněv	Anna Měkutová	6
• Tak dlouho, tak surově	Ivan Ryšavý	7
• Sestřičko! Probdla jsem ti srdce!	Alexandr Grin	9
Náboženství a násilí — Křesťanství a násilí	Pavel Hošek	10
Šachový kůň radí — Metoda neformálního kontaktu	Miki Zařečtal	11
Cože, Bože? — ... Stvořitele nebe i země	Petr Callus	11
Uchu pro potěchu — Caine	Benjamín Skála	12
Ekooko — Biomaso? Ne! Biomasa!	Magdalena Férová	17
Právnícká KPZ — Reklama? Ne, reklamace!	Olga Navrátilová	19
V létě do Prahy ?? Festival YMCA 2008 — rozhovor	Marie Medková	20
Víkend za humny — Víkend v Maštalích	František Zbořil	22
Na ústupu— recenze	Olcha Richterová	24
Občan Havel — recenze	Klára Schneiderová	24
Gottland — recenze	Klára Schneiderová	25
Střípky z kultury	Klára Schneiderová	25
Všimli jsme si	Richterová, Čížková	26
Příloha — Instantní programy		
Autor obálky Štěpán Bartošek		

ZLOBA K POPUKÁNÍ

Luboš Kratochvíl

úvodník

Musel to zažít každý, kdo někdy chodil do školy. Když do třídy rozjívěných pubertáků dlouho po zvonění vtrhne učitel a začne je s plamenem v očích ukázněvat, většinou to nedopadá dobře. K nám na střední jednou takhle zástupkyně ředitelky přivedla policistu. A že prý se zavedou „opatření k odhalení a dopadení osoby pachatele, který krade v šatně“, začal pán s koltem nížko u pasu hudrat policejní řečí. Nešlo se nesmát. Zástupkyně ho vyprovodila a přiletěla zpátky. Rudá vzteky. Zase nešlo se nesmát.

Náš osmnáctiměsíční syn mi teď začíná dávat lekce svými prvními záchvaty. Kdykoli mu nechceme povolit, aby bylo po jeho, zatne zuby a vztekle se točí do kolečka. Je těžké se nesmát, aspoň do doby, než začne tlouct hlavou o roh skříně. Jenže se to i obrací. Přijde

k rozpálené troubě a chce do té „teplé televize“ strčit ručičku. Nedělej to. Nedělej to! Dítě se usmívá. Nedělej to!!! Následuje plácnutí přes ručičku, zatnutí zubů... a taky trapný pocit kdesi mezi srdcem a žaludkem, jak snadno se člověk nechá vytočit.

Až bude to roztomilé batole v pubertě, bude se mi smát. Brzy ho ani přes ruku nebudu smět plácnout, protože to chce ministryně přes lidská práva Džamila Stehlíková zakázat zákonem. Sama prý své dítě bila, ale teď už ví, že se to nemá. Nemůžu s ní zcela souhlasit. Nežto tožňuju se s názorem, že popáleniny od horké trouby bolí mň než plácnutí přes ručičku. Ale mlátit děti se fakt nemá. Pak totiž podle mě přijde boží facka. Jediný to projev opravdu spravedlivého hněvu. ■

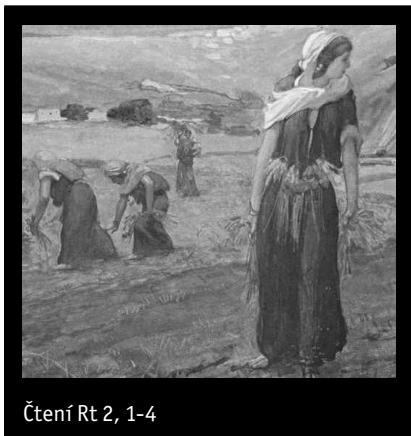

**I have a simple philosophy – fill what ´s empty, empty
what ´s full, and scratch where it itches.**

**Moje filozofie je prostá: naplň prázdné, vyprázdni plné
a podrbej, kde to svědí.**

Alice Roosevelt Longworth

Foto : Kristýna Svobodová

Čtení Rt 2, 1-4

Jsme někdy na přelomu března a dubna, když Rút jde paběrkovat na polích izraelských sedláků. Zařadila se do dlouhé řady žebráků a tuláků, kteří využívali Mojžíšova zákazu vyžínat pole až úplně ke kraji a vysbírávat po sobě to, co zůstane na zemi. Díky tomu si právě tito nemajetní mohli napaběrkovat něco k jídlu. A právě tak jde i Rút na pole, které shodou okolností patří Noemínu příbuznému, jakémusi Bóazovi. Pro ty, kteří si libují v rodokmenech, podotýkám, že šlo o syna jerišské nevěstky Rachab, kterou známe z příběhů o Jozuovi. V našem příběhu Bóaz vystupuje jako jakýsi vzdálený příbuzný Noemi, což ovšem nemusí vůbec nic znamenat, protože Betlémem nebylo žádné velkoměsto a příbuzný tam mohl být dost dobře (jak se říká) každý s každým.

Rút přichází na první pole, které se jí nasýtklo. Vpředu jdou ženci a sečou klasy, za nimi děvečky posečené klásky sbírají do košů. A v odstupu za nimi jdou právě ti, kteří nemají nic a tady mají jednu z mála možností, jak nastřádat něco k jídlu. Rút je dovoleno paběrkovat, stejně, jako by to bylo dovoleno komukoliv jinému. Zákon pohostinství je svatý.

V Moábu se mluví stejným jazykem, jako v Izraeli, ale přízvuk a samozřejmě vzhled mladé ženy musel prozradit, že Rút je cizinka. Tady to ale nikomu nevadí, protože to prostě nesmí vadit. I cizinec je host, přichozí, který má právo na to, aby využil možností, které zákony této země nabízejí. Vždyť toto je místo, kde vládne milosrdný Hospodin a Hospodin je Pánem všech lidí, dokonce i Moábců, kteří ve své pomýlenosti uctívají jakousi obludu s býčí hlavou.

Rút tedy může pokojně sbírat. Tam, kde se dodržují Hospodinova přikázání, tam je pokoj i pro cizince. A Rút záhy může poznat, že je opravdu v místě, kde lidé poslouchají Hospodina. Když přišel z Betléma Bóaz a pozdravil ženu: „Hospodin s vámi.“ Odpověděli: „Hospodin ti žehnej.“ Ne – opravdu to není, že by Bóaz byl nějak obzvlášť zbožný a jeho ženci taktéž. Je to naprosto běžný pozdrav. A přeci to tak výmluvně svědčí o tom, že toto není místo, kde by byli uctíváni bohové moábských polí, kde byla Rút doposud doma. Toto je místo, kde je vzýván Hospodin. Jestli chce být Rút doma zde, musí to vzít v potaz. Ale nezdá se, že by Rút byla jakkoliv proti. O její náboženské orientaci sice nevíme nic, ale během svého manželství s židem měla dozajista dost času na to, aby se seznámila se základy židovské víry a zbožnosti. A co je jí tedy jasné, je to, že ona je tu občan té nejposlednější kategorie – cizinka, pohanského původu, žena, vdova – nic z toho není něco, co by ji na tehdejším společenském žebříčku nějak pozdvihovalo. A tak jen dál tiše sbírá klásky, které děvečky jdoucí za ženci přehlédly.

Už v tuto chvíli je ale jasné i něco jiného – v Božím lidu je místo i pro cizince, pohany, neznabohy. Vždyť i nad nimi vládne Hospodin, třebaš o tom nevědí. I oni mají právo na to užít si kousek požehnání, kterým Hospodin obdařil a obdařuje svůj lid. ■

OD VYHNÁNÍ Z RÁJE K BRATROVRAŽDĚ (ANEBO PROČ KONFLIKTY TAK BOLÍ?)

Pavel Jun

Letošní téma Bratrstva jsou konflikty. My posledně mluvili o hranicích. Proč? Hraniče, to jsou skutečné nebo pomyslné čáry, které oddělují a rozdělují moje – ne moje, a označují místa, kde se potkává takové – a jiné... A na nich se dějí konflikty? Vezměte si moře a pevninu. Hranicí mezi nimi je břeh. Moře bere pevninu v každém přílivu útokem a ta se pokouší odolat. Příroze není a prosté.

Osobní povaha hranic (Hranice s někým)

Ale my jsme se museli hned na začátku připravit na to, že u člověka to je složitější. Proto jsme četli příběh o stvoření člověka. (Gen 2). A viděli jsme: Člověk má vedle této prosté hranice („na okraji“) také dvojí hranici jiného druhu, hranici s někým. Prvně: s Bohem, který ho stvořil, a ta hranice sahá až do středu života (stromy uprostřed zahrady!). A pak s druhým člověkem a tahle hranice sahá člověku až do srdce.

Nejde jen o to, že člověk má svoje omezení, s tím by se dalo něco dělat nebo by nemuselo být tak těžké se s tím smířit. Jde o to, že potkává - Někoho, kdo je tajemstvím, v kterém tuším víc než jen souseda nebo soupeře. Pak je hranice těžko určitelná, nedá se říci odsud až potud je můj prostor, jsem já, a odsud něco jiného.

Tak: Lidé to mají složitější, než to má moře s pevninou. Příběh o vyhnání z ráje to ukazuje: přečtete si to teď – to o hadu, ovoci, Evě, Adamovi... Gen 3

Pokus „odtajemnit“ hranice (Ztráta ráje)

Adam s Evou utrhli ovoce ze zakázaného stromu, dotkli se hranice uprostřed.

Co se pak stalo? Uviděli, že jsou nazí. To byli předtím taky. Ale teď to vadí! Dělat si oděv. Žena byla muži ztělesněním jeho hranice, on ji přijal s radostí, tzn. s láskou, nepřekážela mu, neohrožovala ho. Proto mohli být spolu nazí, a nevadilo to, milovali se.

Ale teď, když snědli zakázané ovoce, tzn. když se dotkli hranice, kterou jim byl Bůh, tak už nemohou být takhle spolu. Už jsou taky proti sobě. Snad hranici „uprostřed“ zbavit tajemství, zvečnit ji, udělat ji jasnou, zřetelnou. A ona se jim stala bolestivou, nepřijemnou! Stydí se teď sebe navzájem. Na srdci mají bolestivou ránu a budou tam mít vždycky přinejmenším jizvu.

Dali se na útěk, začali se schovávat. Stali se z nich psanci. Jako narazili bolestně na svou hranici s druhým člověkem, stejně bolestně narazili na hranici s Bohem. Nez bavili se ho. I vztah k Bohu začal bolet. Nebyl radostný, pokojný. Schovávání, neklid a útěk poznamenaly lidský život.

Hlubiny konfliktů (Proč konflikty tolik bolí a jsou tak nebezpečné?)

Takhle je v konfliktu člověk: neprovází ho jen vítězosláva vítězícího nebo smutek poraženého, s tím by se dalo vyrovnat. Nestačí zvažování, kterým chci rozumět, nebo komunikace, kterou se chci domluvit. Konflikty člověka provází stud, strach, zrada, hořkost, výčitky, nejistota. Vina!

Co se tedy v ráji stalo, proč konflikty mají takovou hloubku a přinášejí takovou bolest? Možná Adam a Eva nejprve ani nechtěli popřít hranici uprostřed. Jen na ni chtěli nahlédnout „i z druhé strany“.

Zbavit ji jejího tajemství. Z hranice, která měla „osobní povahu“, chránila tajemství druhého, se měla stát hranice věčná. Ale takovou se nestane.

Té hranice se člověk ale nikdy nezbaví. Jen na ni bolestně naráží. Naráží na druhého člověka (stud je projev toho) a na Boha (utíkáni, a nepokoj). A něco uvnitř strašlivě pálí (vina).

Hranice pro člověka má také povahu osobní, ne jen věčnou. Proto konflikty mají povahu osobní a ne jen věčnou. Proto jsou tak hluboké, ohrožující a bolestivé. A může dojít k tomu, že se člověk pokusí hranice s druhým zbavit tak, že se zbaví druhého.

Kainovi se to stalo s Abelem... A roztočí se kolo zpupného násilí. Lámech. Však o tom brzo budete číst.

Naděje (V bráně ráje skulina)

Nechci vás v tom nechat osamělé. Tak dopředu připomenu: Kolem jednoho člověka – Ježíše Krista – se kolo narušeného a bolavého potkávání zastavilo. On nebyl ohrožením. A druzí lidé nebyli prvně ohrožením, a ta otázka od Boha „Kde jsi?“ najednou není vůbec hněvivá, ale plná pozvání a lásky! Jako když pastýř hledá ztracenou ovci nebo otec vyhlíží ztraceného syna. ■

SOUROZENECKÉ VZTAHY A HNĚV

Anna Měkutová

téma

Mám jednoho staršího bratra, který letos maturuje a doma se skoro neukáže. Pak jsem já, Lukáš s námi nežije, ale je o dva měsíce mladší, takže hned v pořadí, pak má drahá pokrevní sestra Karolína (15), potom Tomáš (13), Deniska (10), Ivan (9) a Bětka (8). Z tátovy strany Toník (3) a Honzík (2) a nakonec Rozárka (6 dní). Z toho vyplývá, že když naši nejsou doma, což je poměrně často, získávám dost rodičovských povinností. Vzhledem k tomu, že jsem v podstatě nejstarší už čtyři roky, děti si na to zvykly a nijak se nevzpouzí mojí pozici třetího rodiče. Samozřejmě až na výjimky. A tím se dostávám k původnímu tématu Hněv. Myslím, že o sourozeneckém hněvu se dá mluvit jen v mém vztahu s Karolínou. Se starším bráchou mám vztah výborný, skoro se nevidíme, takže když je náhodou doma, tak si nechceme kazit hezké chvílky, pro mladší sourozence jsem takový most mezi nimi a rodiči, ten, co se za ně přimlouvá, když mají nějaký průšvih, oni to ví, takže i když jsou na mě naštvaní, tak nic neřeknou, protože si to nechtějí rozházet. Zato Kája ta mi to všechno vynahradí, připadá si dospělá a odmítá poslouchat nějakou

sestru, navíc má hodně podobné špatné vlastnosti jako já. Je to, jako by člověk dal všechny svoje špatné vlastnosti dohromady, napěchoval je do nějakého člověka a rázem má sestru. Jenže u sebe člověk špatné vlastnosti omlouvá a na druhých je hledá. To je podle mě jádrem sourozeneckých svárů, ta vzájemná podobnost je někdy úplně příšerná. ■

Vybavte si život své babičky. S kým strávila jeho největší část? Rodiče? Ty už ztratila před pár nebo hodně lety. Děti? Prvních tak 25 let žila bez nich. Její bratr nebo sestra? Ti vedle ní žijí prakticky celý život. Píší si přání k narozeninám, vědí navzájem o svých nemocech, strachují se, když ten druhý je v nemocnici. Tedy: vztah mezi sourozenci je jedinečný, trvá nejdéle ze všech, zatímco známé, sousedy, klienty měníme velkou rychlostí.

Vybavte si, jak a u koho si berete servítky, tedy snažíte se nedat najevo všechny svoje pocity, ale navenek to zjemňujete, cenzurujete. Vůči rodičům, sourozencům, chlapci, s kterým chodíte, s dívkou, s kterou chodíte, přátelům, kamarádům. Kdybyste je seřadili, kdo by stál na první místě „tomu/ té to řeknu prostě tak, jak si to myslím“? Máte na prvním místě někoho jiného než sourozence? Pak jste buď jedináček, nebo výjimka. Vztah se sourozenci je nejotevřenější, nejsurovější v tom smyslu, že sourozenec si dovolí projevit své pocity v surové, nezpracované, nezušlechtné podobě.

To je pořádný rozpor, nebo aspoň napětí. Ten vztah je současně nejdlejší a nejsurovější. Vy vnímáte víc tu druhou stránku. Proto jsme si museli dlouhodobost přiblížit na babičce. Jeden dvacetiletý mládenec, když pozoroval, jak se jeho rodiče navštěvují a podporují se svými sourozenci, konstatoval: „Teda, jestli brácha bude takovej debil i v dospělosti, tak já se s ním tedy navštěvovat nebudu“.

Je to rozpor a napětí a současně je to velká hodnota. Právě že je možná někde taková přímota a pravdivost (až surovost) a přitom je to trvanlivé. Vy o tom moc nepřemýšlíte, proč si k bráchovi či ségře dovolíte, co k jinému ne. A důvody, které formuluje

psychologie, jsou vlastně nasnadě: jeden druhého nemůže opustit jako přítel nebo milanka, v tomto smyslu nemají co ztratit. Znají se naprosto, mají jeden druhého přečteného, od batolecího věku sdílejí jeden pokojíček...

Nové poznatky evoluční psychologie vrhají světlo i na tuto oblast. Asi jste se s tím už setkali: naše psychika je utvářena geneticky tak, jak to odpovídalo životu sběračů-lovců před 35 000 let. Tehdy bylo přežití dítěte málo pravděpodobné. Rodiče si museli velice hlídat své investice: kolik péče o které dítě se vyplatí, aby jich nakonec přežilo co nejvíc a tedy přešlo do dalších generací co nejvíc našich genů? Matka se stará o kojence. Potřebuje maximální péči, jinak nepřežije. Čas plyne, je už batole, tři čtyři roky. Vyplatí se investovat péči ještě do něj, nebo už do nového dítěte, které si pořídíme? Starší sourozenec ale chce péči pro sebe, bojuje proti dítěti, které by se mohlo narodit. A potom proti tomu, které se narodí. A s ním ovšem bojuje i jeho osmiletý starší sourozenec... Bojují o péči, o přežití. Nepřipomíná vám to boj u vás doma mezi sourozenci – o tabulku čokolády, o pochování na tatínkově klíně, potom hovězí steak, povinnost umývat nádobí, moct být venku déle, když ona taky mohla...? Ba, vy ani rodiče nemyslete vědomě na to, že bojujete o předání svých genů do budoucnosti. Ale ono „chci svůj spravedlivý díl všeho“, to je ve vás zakódováno.

Ty kódy ze sebe nevymažeme. Ale taky se do nás vepisují kódy Ježíšovy. A s nimi i vy, ač se to možná teď jeví nemožné, můžete být jednou ti semknutí staří sourozenci, kteří si sdělují v SMSkách aktuální výšku krevního tlaku a nezištně druhému přejí: „Teda, co mi píšeš o vašich mladých, je ohromné. Můžeš být na ně pyšná“.

JAK SE HNĚVÁTE?

Lucie Steinhauserová,
folkové duo – Sestry
Steinovy

Obvykle několik hodin významně mlčím, na případné otázky odpovídám jednoslovně, nebo krátkými výstižnými poznámkami. Uvědomuji si, že to není nejlepší pro mé zdraví. Tak se snažím hněv ventilovat. Např. boucháním dveří, ale to zase není zdravé pro ty dveře. Ideální by bylo nehněvat se vůbec, ale to by museli nejdřív pochopit moji bližní.

Víťa Marčík, herec,
komediant

Nemám rád konflikty. Vydržím hodně a rád si vyměňuji názory a vyprávím si o čemkoliv. Ovšem přijdou situace, kdy vybuchnu, jsem nepříjemný, sprostý až agresivní, neschopný argumentovat ... Víím, že je to špatné, ale je to tak.

Martin Bursík, ministr
životního prostředí

Prý nepříjemně, protože obvykle nekřičím. Snažím se ovládnout, což mě zaměstná a vypadám pak nesoustředěně, jak se tu situaci a svůj neklid snažím přežít. Znáím se dobře a víím, že dokáží vybuchnout kvůli třem věcem: nespravedlnosti, bezpráví a pocitu bezmoci.

Jaro Křivohlavý,
psycholog

Hněv nemá prioritu v mých snahách. Ta patří vděčnosti. O té jsem nejen napsal dvě knížky, ale praktikuji tam uvedená cvičení každý den. Pravdou však je, že když se setkám s projevem „zla“, dopálí mne to. Dost rychle si však uvědomuji moudrost rady: „Co nemůžeš sám změnit – a pro co sám nemůžeš něco udělat, to pusť k vodě – to nech plavat“. Podle toho se snažím i žít.

Mimo jiné: nedávno jsem se dočetl, že právě tato schopnost uklidnit se je znakem moudrosti. Že by se mne dotkla?

Íjáček, kamarád
medvídka Pú

Hněval jsem se jenom jednou. Loučili jsme se s Kryštůvkem Robinem a bylo to smutné. V hněvání je vždycky nějak skrytý smutek. Proto je hněvání smutné. A proto je smíření veselé. Smíření, ne zapomnění.

Milena Černá,
ředitelka Výboru
dobré vůle – Nadace
Olgy Havlové

Argumentuji zvýšeným hlasem. Když to nepomáhá, pláču.

	Pražský seniorát
Gábina, 15:	Hodně :)
Tereza, 15:	Mluvím jako dlaždička.
	Královehradecký seniorát
Tereza, 18:	Jsem strašně agresivní.
Kryštof, 16:	Většinou zarytě mlčím.
Vik, 17:	Já se nezlobím. Jsem absolutně klidnej typ. Mě nic nerozhází.
	Chrudimský seniorát
Adéla, 22:	Zpravidla vyřizuju nepřijemnosti studenokrevně až ledově, bez hněvu, ale když to situace žádá a dovoluje, padají slzy a sprostá slova.
Pavel, 22:	Neřadí, teda někdy řadí – kontrolovaný hněv mě žene dopředu, lépe se pak soustředím, víc pracuju!
Martina, 20:	Inu, hněvám se hlasitě a jako doprovodné nástroje používám všechny dveře u nás doma. A hlavně si u toho musím za každou cenu povídat!

Otázka příště: „Co považujete za nestydaté?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 10. 4. 2008

SESTRÍČKO! PROBODLA JSEM TI SRDCE!

Alexandr Grin

“Proč mě tak nenávidíš?” vykřikla Jessie a zoufale se zahleděla Morgianě do pozorných očí. “Jak dlouho už mě mučíš podobnými scénami! Já nevím, já přece nevím, proč jsme každá jiná! Věř mi, že často pláču, když na to pomyslím! Když pomyslím, jak se trápíš!”

“Nenávidím tě,” tiše odpověděla Morgiana a žárlivě zkoumala sestřin rozrušený obličej, kterému ten výbuch dodal ještě větší půvab. “Velmi tě miluji, Jessie. Miluji tvé nitro. Ale tvé šaty, tvůj nádherný obličej, krása těla, ne, k tomu cítím něco silnějšího než nenávisť. Chtěla bych, aby z tebe zůstal jen hlas. Pak by i má slova byla něžná, stejně upřímná a přirozená jako tvé dětinské zvatláni.”

“Já za to nemohu,” zmateně opakovala Jessie. Morgianiny nestoudné duševní křeče jí naháněly hrůzu. /.../

“Jí patří všechno. Mě nic,” řekla Morgiana. Naklonila přitom flakon tak, že jed stekal až k zátce. “I smrt se jí zjevív v takové

tajemné, elegantní podobě. Takovou smrt, smrt z takových důvodů, jaké mám já, mi nikdy nikdo nepřisoudí. Ani v myšlenkách ne. I v umírání bude Jessie krásná, možná krásnější než teď. Řeznané květiny voní víc. Možná, že se jí v posledních okamžicích vědomí rozjasní. Pozná svůj konec a okusí možná pocity tak slastné, které já, její tajný kat, nikdy nepoznám. Ale s její smrtí odumře i má nenávisť. Chci tě mít ráda, Jessie. Až zmizíš, budu tě milovat hluboce a vášnivě. Budu ti vděčna. Odpočinu si. /.../ Lehce, téměř s veselostí, jako když s pozdravem a s květinami v ruce vcházíme, abychom zahnali špatnou náladu blízkého člověka, otevřela Morgiana dveře, za nimiž nemohla Jessie zahlédnout. Myslela si, že tam je, proto řekla: “Sestřičko! To všechno je pravda! Probodla jsem ti srdce!” ■

Grin, Alexandr : Jessie a Morgiana. Praha: Lidové nakladatelství, 1973. Třetí vydání.

Postoj rané křesťanské církve k násilí odrážel radikální životní příklad jejího Mistra. Ježíšův pohled na násilí byl naprosto revoluční: „když mu spílali, neoplácel spíláním, když trpěl, nehrozil“, „byl trápen a pokořil se, jako beránek vedený na porážku“. Ježíš jako by obracel logiku násilí vzhůru nohama: namísto odplaty „milování nepřátel“, namísto protiúderu „nastavení druhé tváře“. Namísto zákona pomsty (podle principu oko za oko) hlásal Ježíš „nespravedlivé“ odpuštění, namísto spravedlivého hněvu zval k „nesení kříže“. Apoštol Pavel se řídil podobnou „logikou“. Namísto roztáčení spirály zla vyzýval čtenáře svých listů k „přemáhání zla dobrem“. Není divu, že vojáci, kteří tehdy přijímali evangelium, odcházeli z armády, že pronásledovaní křesťané se zřekli ozbrojeného odporu a pokorně přijímali mučednickou smrt. Bez pomstychtivosti, bez zatínání pěstí a skřípění zubů.

Ve čtvrtém století se ovšem křesťanství stalo státním náboženstvím a církevní otcové brzy nabídli nové pojetí vztahu církve k moci a k násilí. Augustin dospěl k závěru, že v boji s kacíři je násilí na místě a že vedle bezbožných válek existují i války spravedlivé, tedy svaté a bohulibé. V devátém století se pak křesťanský císař Karel Veliký dokonce stylizoval do role „nového krále Davida“ a po jeho vzoru šířil Boží království mečem. V jedenáctém století pak vyhlásil papež Urban II. první z několika strašlivých křížových výprav do Zaslíbené země. Mnoho upřímných křesťanů se do křížových tažení vrhlo se zbožným zápalem a svatým nadšením.

Zdálo se samozřejmým, že křesťan může a má zabítet a válčit, je-li příčina vyhlášení války „spravedlivá“. Nikdo se tehdy nezastavoval nad tím, že naneštěstí každá válka se vyhláší jako „spravedlivá“. Žádný diktátor ani zlosyn nevyhláší válku ve

jménu chamtivosti a krvelačnosti, vždycky přesvědčuje své poddané a své vojáky, že jeho válečné tažení je navýsost spravedlivé a svaté.

Násilí se tedy stalo neodmyslitelným průvodcem středověké církve. Jejím ideálem byl koneckonců zbožný rytíř, tedy profesionální voják. I čeští husité v patnáctém století byli ostatně „Boží bojovníci“, ve jménu „pravdy zákona Božího“ nakonec zvolili cestu násilí a krveprolévání. Právě to jim vytýkal slavný český pacifista Petr Chelčický. Jeho myšlenky „o boji duchovním“ (tedy pouze duchovním!) pak převzali otcové staré Jednoty bratrské.

Světová reformace se také násilí nevyhýbala. Luther schvaloval násilné represe vůči vzbouřeným sedlákům, Kalvín zase popravy kacířů. Jen novokřtenci v té době připravovali radikální odluku církve od státu, a tedy moci duchovní od moci světské, donucovací. A právě mezi nimi (ačkoli byli sami krutě pronásledováni) znovu ožívá podobně jako u Chelčického raně křesťanský pacifismus, tedy „ježíšovský“ radikální odmítnutí veškerého násilí a pomsty.

Reformací rozdělená Evropa se ovšem v sedmnáctém století nezadržitelně svezla do strašlivé třicetileté války, která měla rozhodnout, kdo má pravdu ve věcech víry. Tato hrozná válka skončila nerozhodně, její absurdita ovšem uvedla do pohybu postupnou odluku náboženství a politiky, po které marně volali novokřtenci. Správa věcí veřejných se pak postupně vymaňuje z područí náboženských autorit, tak aby jimi podněcované vášně nevrhaly Evropu do dalších bratrovražedných bojů. Církve mají od té doby stále méně politické (a donucovací) moci a tudíž stále méně reálných možností sahat k násilí. Nic lepšího si dobrý křesťan ani nemůže přát. ■

Když s někým chodíš, poznej i rodiče. V nich mnohdy poznáš, jaký tvůj milý/milá budou. Pod tímto heslem se před mnoha lety vydal i bratr farář (tehdy ještě student) Dan na oběd k rodičům své přítelkyně. Ze skříňně vyndal sváteční oblečení, aby udělal dojem a vyrazil.

U rodičů bylo již vše nachystáno, pečlivě upraveno, byt voněl napečenými řízky a v kleci si prozpěvoval kanárek. Oběd probíhal až idyllicky. Klidná nenucená konverzace, řízek s kaší byly vynikající a třešňový kompot přišel také k chuti. I přes tuto klidnou a přátelskou atmosféru byl Dan celkem nervózní. Aby se neřeklo, přidal si i kompot. Jako slušný kluk pecky nepolykal, ale snažil se je odkládat zpět na misku. Když takto odkládal jednu z posledních pecek, zrovna něco říkal a nervózně pecku žmou-

lal mezi prsty. A ta mu najednou vystřelila z ruky... A od té doby v domácnosti kanárek nezpívá...

Je až k nevíře, že i přes tento incident a pozdější rozsednutí pohovky v obýváku při další návštěvě, rodiče ke sňatku svolili a oba mladí jsou dnes mnoho let šťastně spolu.

Tady vidíme, že nemá cenu první setkání hrotit a být z něj nervózní týden dopředu. Nedělejme ze setkání s rodiči takové drama. A možná radši prvně se někde neformálně potkejme. Ať už na zastávce autobusu, cestou z nákupu, nebo při náhodném setkání na ulici či při vyprovázení milé/ho domů. Několik náhodných společných minut může udělat více, než dny připravované formální setkání. A kanárci to jistě také ocení... ■

... STVOŘITELE NEBE I ZEMĚ

Petr Gallus

Bůh Stvořitel (etk – evangelická tisková kancelář) – Náš poslední průzkum veřejného mínění se týkal otázky: Co si představíte pod pojmem Bůh Stvořitel?

Mikeš (důchodce, ateista): „Co je to za blbost? Žádnej Bůh není a náboženství je opium lidstva. Vždyť už je to vědecky dokázaný, že svět vznikl z toho velkého třesku.“
Kokeš (student mat-fyzu, něcista): „Myslím, že si to můžeme představit jako výborného hodináře, který sestrojil perfektně fungující stroj a ten teď běží už jen svojí setrvačností. Takže žádný hodinář už není potřeba a může ze svého zaslouženého důchodu sledovat, jak mu ty hodinky pěkně šlapou.“

Hrubeš (přírodovědec, panteista): „Stvoření je práce Bůh sám, svět je Bůh. Vždyť se na to podívejte, jak je to propracované, jak je to fascinující, složité a přitom krásné. Bůh vytvořil svět sám ze sebe, Bůh se sám učinil světem. Podívejte se třeba na hvězdné

nebe, rozkvetlou louku, kapičky rosy – to je Bůh, tam je Bůh. Bůh je všude, ve všem, všechno okolo nás je jiskřička božství.“

Mareš (znalec pražských lokálů, evangelík): „Já myslím, že to jako znamená, že jsme svobodný od všeho ostatního, co by nám chtělo vládnout nebo nás ovládat. Jestli je Bůh stvořitel fakt nebe i země, teda jako všeho, co je, pak to všechno spadá nějak pod jeho vládu, takže jedině on si může jako klást nárok, aby ho lidi poslouchali. Jenomže to nějak neumíme. Teda aspoň já moc ne.“

K výsledkům průzkumu se vyjádřil ředitel etk Joe Huml: „Sama představa nějakého Boha jako Stvořitele není většinou tolik problematická, ačkoli konkrétní představy se silně rozcházejí. Sporný je spíše způsob, jakým způsobem a zda vůbec je Stvořitel ve svém stvoření přítomen.“

Tento problém bude předmětem některého příštího výzkumu. ■

Caine [kejn] je jedním ze zásadních postav plzeňské punkové scény. Už kolem roku 1982 bubnoval v kapele Kuličkové ložisko, po návratu z vojny v roce 1986 založil s kamarády ze skupiny Zastávka Mileč kapelu Znouzectnost, která dodnes hraje přes sto koncertů ročně. V její první sestavě hrál ještě na kytaru, za bicí usedl až rok poté. Znouzectnost hraje zvláštní písničkový folk-pop-punk, přičemž slovem „punk“ je spíš vyjádřen syrový herní projev a zpěv a ilegalita kapely před rokem 1989. Punkový repertoár ZNC zajišťuje Déma s G'ouldou (Déma však ještě vedle toho má vlastní akustický projekt Démophobia již s třemi vydanými alby), Caine ale také skládá písničky, ty se však do repertoáru příliš nehodí (Kočka z roku 1987 a Za destero prohami z posledního alba Ad astra jsou spíše výjimkou) a tak se realizuje v dalších kapelách. Hrál v PPLP evangelického faráře Ondřeje Pellara, ve skupině Navzájem, kterou založil jeho bývalý kolega ze Znouzectnosti Přema Haas a která bohužel koncem roku 2006 ukončila kvůli malému zájmu činnost, také hrál v uskupení 3 dřeváci, bubnuje ve Vrámcí možnost. Důležitým mezníkem v Caineově písničkářské tvorbě je rok 1996, kdy s Přemou Haasem tajně připravil vydání demo kazety Nekonečno (Caine '96), která byla překvapením i pro jeho spoluhráče ze ZNC. Na kazetě je 18 písniček, většinu skládal Caine sám, u dvou je spoluautorem Ondřej Pellar. Právě zrození Cainea-písničkáře však souvisí až s vydáním Tajemství na dálku stačí (2003, jako druhý disk reedice první kazety), po kterém rychle následovaly 2CD Myšionáři+Živě (2005) a Pro jediný vlas víly (2007). Přestože Cainea hodně zaměstnává bubnování v ZNC, často sólově koncertuje. Místo kytary se od jisté doby doprovází výhradně na svoji speciálně elektricko-akustickou mandolu, maxi-

málně ještě nohou chřestí na tamburínu. O kapelové aranže na deskách (kromě alba Živě, které Caine nahrál pouze ze zpěvačkou Jitkou Rusovou v plzeňském husitském kostele) se stará multiinstrumentalista Přema Haas. Ten ho spolu se svou ženou Vladkou, zpěvačkou Navzájem, od jara 2007 doprovází i na některých koncertech, vzniklo tak tzv. Cainetrio.

Caine je členem Církve československé husitské. Ve svých textech často používá křesťanskou symboliku a hodně odkazuje na biblické příběhy, často kupř. použitím jmen postav. V již zmíněné Za destero prohami (která také vyšla na albu Pro jediný vlas víly) se Caine zřetelně vyznává z toho, že se mu občas nedaří řídit se Desaterem („...tolik jsem se snažil a stejně vydal křivé svědectví...“) apod. Písně ale nejsou nijak povrchní, což – přízněme si – u křesťanských zpěváků často může hrozit, nýbrž básnický mnohoznačný, není jisté, jestli neposloucháme vyznání spíše milostné nebo obojí v jednom (výbornou ukázkou je třeba píseň Vyznání (s vyznáním) z nejnovější desky).

Zjednodušeně by se snad dalo říci, že Caineovy texty mají dvě polohy. Buď skládá poetické lyrické písně nebo různá podobství, ve kterých lze pod přívalem slov v originálních slovních hříčkách pořad nacházet nové výklady. Takovým podobstvím je třeba titulní píseň alba Myšionáři, která podle autora vypráví o tom, co by se stalo, kdyby nám evangelium přinesly myši.

V Caineově projevu je vedle výborných textů a originální hudby důležitá upřímnost, která z něho vyzařuje, a obrovské nasazení. Na svých koncertech Caine občas zpívá také písničky Jardy Svobody, Jiřího Smrže a Jára Ježka ze skupiny Čp. 8.

Příště Marcel Kříž

INSTANTNÍ PROGRAMY

ÚLOHA VELKONOČNÍ?

VÍTĚZSTVÍ NESMRTELNÉHO ŽIVOTA.

Vybráno z ročníku 1924, kdy v Bratrstvu vycházely přílohy pro práci s mládeží (Příloha biblických studií ve sdruženích Č.B.M.E.).

Mk 16 (srovnej: Mt 28, 1, Lk 24,1)

Úvod pro vůdce:

Úkolem studie jest:

1) Prostudovati fakt zmrtvýchvstání Páně a nového života, který se projevil v učednících po zmrtvýchvstání Pána Ježíše.

2) Uvědomiti si, jaký význam to má pro nás a jaké úkoly nám to ukládá?

Zmrtvýchvstání Páně jest základním faktem křesťanské víry. Bez něho křesťanství jest řekou bez řídla – ohromným účinkem bez příčiny, mohutné světové hnutí bez hybné síly.

Přes to, že nebylo očitých svědků zmrtvýchvstání – žádný historický fakt není lépe a mohutněji ověřen a dokázán, než tento.

Mezi mnoha známými důvody uvádí se:

- a) Prázdný hrob
 - b) Zjevování se Páně učedníkům
 - c) Změna v jednání apoštolů
 - d) Vznik a vzrůst prvotní kř.církve
 - e) Vnitřní zážitek a zkušenost křesťanova
 - f) Dějiny křesťanské církve vůbec
- Prostudujte docela nestranně všechny tyto důvody a hleďte vyvoditi z nich patřičné důsledky

Otázky z textu:

1) Jak zajistili se Farizeové a kněží žid. proti možnému podvodu a co to svědčí o jejich obavě před mohutným hnutím, jež

Ježíš svým působením vyvolal? (Viz Mt 27, 62 - 66).

2) Porovnejte podání Markovo a Matoušovo (Mt 28,1 - 10, Mk 16,1 - 8). V čem se různí a v čem srovnávají – jak doplňují?

3) Viz Lk 24, 13 - 35, zvláště verš 21. Jestli tito dva dobře představují mínění ostatních učedníků, proč ztratili veškerou naději, když viděli, že Ježíš byl ukřižován a pohřben?

4) V téměř vypravování – jaké nové světlo (a nadšení) vzešlo jim, když si uvědomili, že Ježíš nebyl překonán, ale žije?

5) Všimněte si, že nebyli lehkověrnými - verš 14 (též Lk 24, 10 - 11; 24, Jan 20, 24, 25, 27.)

6) Jaké nové vyhlídky dalo zmrtvýchvstání Páně učedníkům na práci a úspěch Království Božího? Byli by měli odvahu kázati Krista mrtvého, jako to činili? (Viz Sk 2, 22 - 33, 43 - 47; 3, 11 - 19; 4, 10 - 14.)

Otázky praktické:

1) Jak jest naše víra v nesmrtelnost síle na zmrtvýchvstání Pána Ježíše? Viz, co o tom praví Pavel (I. Kor 15, 12 - 20 Ježíš. Jan 14, 19).

2) Jakou výhodu má křesťan (opravdový), stojí-li tvář v tvář smrti nebo želeť musí ztráty těch, které miloval a s žalem pochoval?

3) Jakou skutečnou a praktickou pomocí jest nám víra v živého a vítězícího Krista, když čelíme velikými životním problémům, nebo ujímáme se velikých úkolů pro mravní obrodu, k nimž cítíme, že se nám síly a schopnosti nedostává? (Viz Jan 14, 12,

Písnička o odpuštění

Český text: P.Jun

Podle Buffalo Springfield: For What it's worth

E A

Vno-ci sám na bře-hu____ o-heň

3 pá - lí tak-že spát ne-mo - hu____ do pís-ku

5 pí - šu____ sou-pis svých křivd moř-ský

7 při-liv stih ho do rán-na smýt____ ne-ře - kl

9 E A
vocal nic ml - čel do pís - ku prs - tem
nic do pís - ku prs - tem

10 E
vocal nap-sal si co - si ne-vím o čem
nap-sal si co - si ne-vím o čem

12
vocal

Detailed description: The image shows a musical score for a song. It consists of ten staves of music. The first staff is a vocal line starting with a treble clef, a key signature of three sharps (F#, C#, G#), and a 4/4 time signature. The melody is simple and melodic. Below the staff are the lyrics in Czech. The second staff continues the melody and lyrics. The third staff continues. The fourth staff continues. The fifth staff continues. The sixth staff continues. The seventh staff continues. The eighth staff continues. The ninth staff continues. The tenth staff continues. The score includes chord markings 'E' and 'A' above the first two staves, and 'E' and 'A' above the sixth staff. There are also two empty circles on the right side of the page.

INSTANTNÍ PROGRAMY

2

1. V noci sám na břehu
oheň pálí, takže spát nemohu,
do písku píšu soupis svých křivd
mořský příliv stih ho do rána smýt.

Ref. Neřekl nic
mlčel do písku prstem
napsal si cosi, nevím o čem

2. V noci sám na břehu
oheň pálí, takže spát nemohu
do písku píšu seznam svých vin
píšu všechno, co na sebe vím.

Ref. Neřekl nic...

3. V noci sám na břehu
oheň pálí, takže spát nemohu
oheň pálí, přesto nezačal hřát
a ráno mě roztřásl chlad.

Ref. Neřekl nic...

4. V noci sám na břehu
oheň pálí, takže spát nemohu
potom vítr, tichý (jemný) jak jen dech je
uhasil oheň a slunce hřeje!

Ref. Neřekl nic...

*Jan 8:3 Tu k Němu zákoníci a farizeové přivedou ženu
přistřiženou při cizoložství; postavili ji doprostřed a řeknou
mu:*

*"Mistře, tato žena byla přistřižena při činu jako cizoložnice.
V zákoně nám Mojžiš přikázal takové kamenovat. Co říkáš
Ty?"*

*Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se
sklonil a psal prstem po zemi.*

18. Mt 28, 19, 20; Sk 7, 55 - 56.)

4) V jakém smyslu je Ježíš vůdcem svého hnutí dnes?

5) Jaký rozdíl mezi člověkem, který má Krista za velkého učitele a proroka a člověkem,

jemuž Kristus je živou realitou – skutečným přítelem? Který je na tom lépe a proč?

6) Jaký vliv má víra v nesmrtelnost a vzkříšení na naši práci a podnikání a na náš morální život? Viz I Kor 15, 57-58. ■

CO UKŘIŽOVAT A CO VZKŘÍSIT K NOVÉMU ŽIVOTU

F. Keller

Popis: Aktivita dá skupině mládeže možnost zamyslet se v souvislosti s velikonoční dobou nad tím, co bychom chtěli přibít na pomyslný kříž a co naopak vzkřísit k životu.

Pomůcky: velký papír (balicí nebo flipchart, případně lze poslepuvat i papíry menší), fixy (ideálně více kusů od dvou barev), pro podbarvení lze využít reprodučkovou hudbu.

Postup: 1. Úvodní slovo (dle libosti upravte):

Velikonoce jsou nejdůležitějším křesťanským svátkem. Co to ovšem znamená? To se nám docela těžko vyjadřuje. Mimoto, kdy jsou vlastně Velikonoce? Když se řekne Velikonoce, většina lidí si asi představí „velikonoční prodloužený víkend“. Když mám něco udělat „do Velikonoc“, obvykle to znamená do středy večer (ve čtvrtek začínají prázdniny, ne?). „Po Velikonocích“ jednoduše znamená od úterka po Velikonočním pondělí dále. Ale víte, že velikonoční doba trvá až do Svatodušní neděle, tj. 50 dnů po Velikonocích? Z křesťanského hlediska jsou tak s Velikonocemi spojeny důležitá témata: ukřížování Ježíše, vzkříšení (zmrtvýchvstání), nanebevstoupení Páně, seslání Ducha svatého. Uf. Co je důležitější? Mám říkat vzkříšení nebo zmrtvýchvstání? Teď nebudeme hledat odpovědi na tyto otázky.

Jsme ve velikonočním období, něco jsme prožili: bohoslužby na Velký pátek, na velikonoční neděli, možná i pondělí. Možná jste taky prožili čtení pašijí na Zelený čtvrtek, nebo připomínku Hodu Beránka. Co v nás tyto zážitky nechávají?

2. Píšeme, co ukřížovat?

(Na zem položte papír na kterém je nakreslen velký kříž s relativně tlustými trámy tak, aby bylo možné dovnitř kříže psát. Vedle připravte barevné fixy)

Jedno z velikonočních témat je ukřížování. Zkusme se nyní každý sám zamyslet nad tím, co všechno bychom chtěli „přibít“ na kříž. – čeho bychom se chtěli zbavit – co bychom chtěli překonat – co nás štve (na nás, v našich setkáních, ve společnosti)...

Každý, kdo chce, ať napíše jednotlivé věci, vlastnosti, zážitky apod. dovnitř kříže. (Pro psaní nechte dostatečný čas, nechte se vzájemně zatím v tichosti inspirovat, ticho můžete podbarvit vhodnou muzikou. Následně nechte prostor pro rozhovor o napsaných věcech. Nenuťte k němu, není nezbytný.)

3. Píšeme, co vzkřísit. *(Nyní nabídněte jinou barvu fixů)*

Jiným velikonočním tématem je vzkříšení. Velké téma, ale řekněme teď „vzkříšení k novému životu“:

– co všechno bychom chtěli oživit
– co všechno bychom chtěli uvést v život
– na něco / někoho jsme neměli čas, nevěnovali jsme se tomu, teď chceme ...
Každý, kdo chce, ať píše do prostoru kolem kříže.... Opět nechte vhodný čas pro zamýšlení a psaní. Následně nabídněte (nenuťte) prostor k rozhovoru.

4. Závěr: Možná se rozvine rozhovor, možná zůstane u napsaných věcí. Nevadí. Jde o vzájemnou inspiraci. Zakončit můžete např. písně 135 (Posila na cestu) nebo 261 (Pomoz mi, můj Pane) ze zpěvníku Svítá. ■

Slovo biomasa se dnes nejčastěji používá jako název organické hmoty, ze které se získává energie. Biomasa je vlastně taková sluneční konzerva, jen se při jejím otevření neopálíte. Energií, kterou rostliny získají od slunce fotosyntézou (někdy i prohranou přes prase či jiné zvířátko) může člověk využívat. Hlavní její výhodou je její obnovitelnost (při správném využívání) a to, že oxid uhličitý, který je konečným produktem spalování, nepřispívá ke zvyšování skleníkového efektu. Rostlina ho totiž předtím ze vzduchu odebrala, takže se tím jeho celkové množství v atmosféře nezvyšuje (u spalování fosilních paliv se sice také uvolňuje oxid uhličitý, který původně organismy ze kterých vzniklo uhlí a ropa odebraly z atmosféry, ale to bylo v zemi uloženo mnoho milionů let a my ho nyní uvolňujeme během desetiletí). Jako jediná energie z obnovitelných zdrojů se dá biomasa snadno skladovat, na rozdíl od sluneční či větrné energie.

Pro energetické účely se nejčastěji používají:

odpady ze zemědělství: kejda, hnůj, obilná a řepková sláma

odpady z těžby a zpracování dřeva: dřevo, štěpka (na drobně nasekané odpadní dřevo), pelety, dřevní brikety

cíleně pěstovaná biomasa: kukuřice, řepka, rychle rostoucí dřeviny, konopí, šťovík

Dřevo je pro člověka zdrojem energie od pradávna. V současnosti je však okruh využívané biomasy i technologií mnohem širší. Nejefektivnějším způsobem spalování dřeva a slámy je tzv. kogenerace, kdy se např. v obecních výtopeních vyrábí zároveň teplo pro centrální vytápění domácností i elektrický proud. Výhodou je, že si obec může obstarávat palivo z vlastních pozemků, zajistit tak přírůstek pro míst-

ní zemědělce a využití odpadního dřeva z těžby a údržby lesů a parků. Snižuje se tím také závislost na dodávané energii a jejich cenách. Takovéto výroby musí mít uzpůsobené technologie pro dané palivo a jeho množství, aby produkovaly minimum škodlivých emisí. To se bohužel nedá říct o domácích kamnech a krbech, kde se často spaluje i vlhčí dřevo a hoření neprobíhá dokonale, neboť mu není dodáván dostatek vzduchu, tím se produkuje emise jako jsou karcinogenní polyaromatické uhlovodíky, „dusivý“ oxid uhelnatý nebo životnímu prostředí škodící oxidy dusíku. Ano, iluze zcela environmentálně neškodných kamínek a krbů se těžko opouští i mě :-(. V porovnání s uhlím však dřevo vyhrává – uhlí produkuje nevyužitelný popel, je neobnovitelné, jeho těžba ničí krajinu a emise v součtu vycházejí mnohem hůře. Se zemním plynem dřevo prohrává pouze v kategorii prachových částic a organických emisí. U biomasy hodně záleží na tom, čím a v čem topíte. Každý výrobce kotle nebo kamen by měl určit pro jaké palivo je dané zařízení určeno a podle toho by se mělo využívat. Čím vlhčí palivo, tím horší účinnost a tím více škodlivých emisí. Pokud si koupíte kotel, který je označen jako „ekologicky šetrný výrobek“, ale je určený na dřevo s 20% vlhkostí (takto vyschne dřevo po třiletém skladování – proto naši předci tak dlouho skladovali dřevo), pak vězte, že při topení zeleným roštím na něm moc ekologicky šetrného nezbude. Topit v kotli na uhlí dřevem také není dobré řešení. Naštěstí jsou dnes na trhu kvalitní kotle i pro domácnosti a kvalitní palivo, např. pelety – lisované granule z dřevního odpadu, které umožňují lepší hoření a automatizaci (kotel si přikládá sám). ■

Další informace:

www.biom.cz; www.ekowatt.cz

EGEDE III...

TAK POSLUŠHEJTE...
EGEDE ZASE PÍŠE
DOPIS KRÁLI...

TEN UŽ
ZNÁMĚ!

JENŽE TENTOKRÁT
MU KRÁL ODEPÍŠE...

CHCEŠ TĚM
SNAD ŘÍCT...?

JE TO ŠILJENEC.

PUSTI HO
TAM?
NE!

A PAK...

HANSÍ!
POSLYŠ...

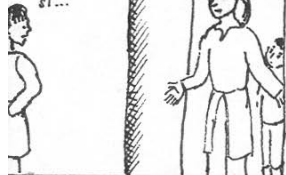

UŽ JSEM VÁM TO ŘÍKAL,
MILÍ PRÁTELE.

VŽDY SI SEM SNADNO SEŽENĚTE
JINEHO FARÁŘE. ALE TAM V TĚCH
LEDOVÝCH PUSTINÁCH ŽIJÍ TAKÉ
LIDÉ, KTERÍ MAJÍ SLYŠET
O BOHU. KROMĚ TOHO,
KDYŽ SE O MĚ BUDE
CHTÍT BŮH POSTARAT,
VDĚLÁ TO V GRÓNSKU
STEJNĚ JAKO
ZDE.

V KVĚTNU 1718 SE EGEDEOVI VYDALI NA CESTU.

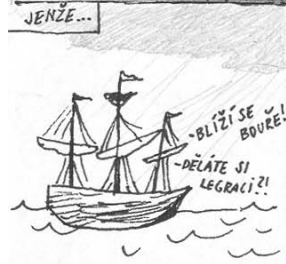
UVĚDOMUJES
SI...

TADY!

-PAULÉ, NELEZ NA TEN
ZEBÁK!
-ANO MAHINKO
-KDE JE KRISTINE?

JENŽE...

MAHÍ, MÁM
SE ŠILJĚ!

-JÁ JSEM TO ŘÍKALA!
-GJERTVU, TEB UŽ SE NEHUŽEME,
VRÁTIT!
-UKLIDNI SE! MYSLELA JSEM
TĚM, ŽE JSEM ŘÍKALA, ŽE
SE BLÍŽÍ BOUŘE!
-AHA.

MAHĚTE
PACHTY!

-TRHÁ SE TO...
-JENŽE TO NEBYLA
POSLEPNÍ BOUŘE...
-NEŠTĚKVA, PETRONELLE...

PO DVOU MĚSÍČÍCH...

MĚLI JSMĚ ŠTĚSTÍ...
DÍKY BOHU!

UŽ JSMĚ
TADY,
TATÍ?

ČETL JSEM V TÁTŮVĚ PRACOVNĚ, ŽE
GRÓNSKO ZNAMENÁ ZELENÁ ZEMĚ...
TEĚ ROZHOPNĚ NENÍ...
PAULÉ.

CO JE TO
TAMHLE ZA
PAHÝLY?

TATÍ!
SKRZ ŽUŠÁLU
TOHO MOHU
ŘÍCI JEN
TAK DLOUHĚ
CESTE...
VEL MI
MÁLO?

TO JSOU ZBYTKY PÁŘEZŮ, SYNKU.
BÝVALY TU STROMY...

PĚTÍ!
NECH MĚ!

NĚKDO SE NA NÁS
DÍVÁ. TAMHLE
ZA KAMENEM...
COĚ, KRISTINE?
KOO?

NĚJAKE
MÁLE
DÍTĚ...

POKRAČOVÁNÍ
PŘÍŠTĚ ...

„Záruka 24 měsíců“ informuje nápis v obchodě vedle tiskárny, před níž váhavě přešlapuje zákazník. Rozradostněn velkorysostí prodejce tiskárnu kupuje. A přitom dvouletá záruční doba u zboží, které nepodléhá rychlé zkáze, není výrazem dobré vůle prodejce, nýbrž je stanovena zákonem.

Projeví-li se u výrobku do dvou let od jeho zakoupení vada, mám právo jej reklamovat. To se netýká vad, které jsem sama způsobila – nicméně povinností prodávajícího je, aby byl k výrobku, u nějž je to nutné, přiložen návod. S poškozeným výrobkem mohou jít do jakékoli prodejny téhož provozovatele, pokud se v ní prodává stejné zboží (např. boty od Bati koupené v Brně mohou reklamovat v Praze). V případě, že je možno vadu odstranit, je prodejce povinen učinit tak nejpozději do jednoho měsíce. O přijetí věci k opravě mi musí vydat potvrzení; o dobu, po níž byla v opravě, se pak prodlužuje záruční lhůta. Projeví-li se tatáž vada znovu, mohu vyžadovat výměnu zboží nebo vrácení peněz. To platí i v případě, že vadu nelze odstranit.

Chci-li si přesto výrobek s takovou neodstranitelnou vadou ponechat, mám právo na přiměřenou slevu. Pokud je mi zboží vyměněno (a to platí i o součástkách), začíná od této chvíle běžet nová dvouletá záruční lhůta.

Záruční lhůta platí i u věcí, které jsou v důsledku určité vady prodávány se slevou (nevztahuje se jen na tu vadu). Po dva roky mohu reklamovat i zboží, které bylo zakoupeno již jako použité (prodejce se může se mnou dohodnout na lhůtě jednorocní).

Po prodejci mohu vždy vyžadovat doklad o zakoupení zboží.

Pokud vinou závady v nově koupené pračce vytopím sousedy, mám právo na to, aby prodejce uhradil škody, které takto vznikly.

V případě, že kupuji zboží „na dálku“ (internet či katalog), mohu je bez udání důvodu do čtrnácti dnů vrátit.

Za účelem ochrany práv zákazníků vzniklo v ČR „Sdružení ochrany spotřebitelů“. Na jeho stránkách (www.spotrebitele.info) lze najít mnoho zajímavých informací, funguje tam i právní poradna. ■

Dystrné oko Jana Žižky

Liberecký seniorát - brigáda na pomoc Jizerským horám, 2007.
Najdi pět rozdílů. Vyřešení na zadní straně obálky.

Kristina Otřísalová je zahraničním sekretářem organizace YMCA v ČR, která je součástí celosvětové křesťanské organizace YMCA (Young Men's Christian Association). Kristina má na starosti kontakty s Ymkami v ostatních zemích a mezinárodní aktivity. Od 3. do 9. srpna 2008 se v Praze uskuteční evropský festival YMCA, který organizuje evropská aliance YMCA, a Kristina je zodpovědná za českou reprezentaci. Protože se bude jednat o akci, která může být čtenářům Bratrstva blízká, poprosili jsme Kristinu, aby nám o ní prozradila více.

Proč právě Praha?

Myslím, že bude festival tady hlavně kvůli tomu, že je Praha zrovna uprostřed Evropy a je se tady prostě na co koukat. Z ekonomického hlediska jsme teď na tom jako Česká republika tak, že dokážeme poskytnout servis srovnatelný se západem, ale naše ceny jsou ve srovnání s těmi západními pořád o dost příznivější.

Jaké je téma setkání?

Real Life – opravdový život. K tomu se potom váže motto festivalu: „Opravdový život nemá hranice, proto přicházíme z celého světa s přáním se učit a respektovat, mít rád a rozumět, abychom všichni byli jedno ve světle Ježíše Krista.“

To znamená...?

Tohle motto vzniklo hlavně na základě myšlenky, že je na čase, aby se evropská YMCA přestala věnovat jenom sama sobě, ale našla prostor proto, aby se otevírala celosvětovým problémům. Chtěli bychom si spolu se všemi účastníky a dobrovolníky festivalu odpovědět na otázku, jaké je naše místo v globalizovaném světě. Protože má být tenhle festival věnovaný především mladým lidem, chceme se společně ptát:

Co znamená „opravdový život“ pro mladé lidi po celém světě? Čeho mají mladí lidé ve světě nedostatek? Čeho se obávají? A co znamená čelit této každodenní realitě?

Kolik lidí se očekává a z jakých zemí?

Čekáme, že se festivalu zúčastní asi 8 tisíc především mladých lidí z celé Evropy, z Ruska a také z USA.

Jaká je tvá role v přípravě festivalu YMCA 2008?

Jsem národní koordinátorka. To znamená, že se u mě sbíhají všechny informace o festivale od pořadatele celé akce – tím je YMCA Europe – Evropská aliance Ymků. Tyhle informace pak dál zprostředkovávám Čechům a naopak zase informace z Čech předávám „Evropě“.

Co je třeba na takovou akci zajistit?

No tak toho je opravdu spousta! Naštěstí celkové přípravy festivalu má na starosti evropská YMCA. Ale jedná se hlavně o místo pro festival – část pražského Výstaviště, všemožnou techniku a vybavení pro tuhle „festivalovou vesnici“ – stany, pódia, osvětlení...Potom ubytování a dopravu pro všech 8 tisíc lidí, a hlavně spousta lidí, kteří vymýšlí a organizují program a spousta dobrovolníků, kteří budou potřeba napří-

klad na kolejích, kde se bude bydlet, při registraci účastníků, na infodesku, při distribuci jídla, na pódiích a tak dále...

Zaznamenají Pražané festival?

Doufáme, že lidi z Prahy zaznamenají festival jenom v tom pozitivním slova smyslu. To znamená, že je festival nebude rušit během svého konání na Výstavišti a přitom je potěší festivalové aktivity, které chystáme přenést do různých ulic a na náměstí Prahy ve čtvrtek 7. 8. odpoledne.

Bude se jednat o tzv. City Action, při které by všichni kolemjdoucí a příchozí měli mít možnost si zadarmo vyzkoušet to, co samotní účastníci festivalu – všemožné kreativní workshopy, koncerty, outdoorové a skautské aktivity, sportovní utkání, programy pro děti...Všechno potom shrne závěrečná show uprostřed města.

Co bude na festivalu k vidění?

Každé ráno se bude začínat tzv. morning show, po ní bude následovat odpoledne plně kreativních a diskuzních workshopů, koncertů a vystoupení (Tensingu a dalších hudebních, tanečních a divadelních aktivit, co v Ymce existují). Dále to budou outdoorové aktivity, skauting a různé zajímavé sporty. Do všeho se samozřejmě budou moct účastníci aktivně zapojit. Nebudou chybět ani stánky jednotlivých evropských Ymek a místa, kde si člověk bude moci oddychnout. Večer pak bude připravený program na hlavním pódiu. A pro ty, kterým se ještě nebude chtít spát, bude následovat noční program ve festivalové vesnici. Neměla bych taky zapomenout na společné bohoslužby ve středu večer.

Kdo chystá program?

Na přípravě programu se podílí spousta lidí z Ymky z celé Evropy, kteří si vzali na starosti jednotlivé části programu. Dohromady může jít cca o 40 lidí v tzv. programovém fóru. Ti ale svoje oblasti dál naplňují tím, co další ymkaři z Evropy chtějí předvést. Jaký workshop chtějí uspořádat, jaký sport ostatní naučit atd. Nedá se tedy úplně rozlišovat, kdo chystá program a kdo se ho jenom účastní. Tenhle festival prostě bude stvořený mladými lidmi pro mladé lidi.

Jak se dá na festival dostat?

Na festival se dá dostat velmi jednoduše. Prostě mi zavolat nebo napsat mail (+420 224 872 044, ymca@ymca.cz). Pošlu vám další informace a přihlášku.

Může se člověk přihlásit jako pomoc na festivale?

Člověk se může přihlásit buď jako běžný účastník (poplatek je 4000 Kč) a nebo jako dobrovolník. Čeští dobrovolníci platí jenom 300 korun a ubytování. Budou pracovat maximálně 6 hodin denně a ve zbytku času si mohou užít festival jako běžní účastníci. Dobrovolníkem může být člověk od 16ti let. Zvláště hledáme takové, kteří se domluví anglicky, ale není to podmínkou.

A co když se budu chtít účastnit jen na chvilku?

Ty, kteří by se nechtěli účastnit celého festivalu, srdečně zveme na City Action ve čtvrtek 7. 8. odpoledne. ■

V lesích mezi Budislaví, Prosečí a Novými Hradly dostanete šanci objevit krásné přírodní pískovcové útvary, takové menší Prachovské skály. Do této oblasti je vstup volný a všechny skály jsou volně přístupné. Chce to jen mít oči dokořán a kochat se úchvatnou přírodou.

Právě sem jsme nasměřovali jeden z našich seniorátních puťáků v loňském roce. Vlákem jsme dojeli do Skutče a poté pokračovali pěšky do Předhradí, kde na severním okraji vesnice stojí hrad Rychmburk, pod nímž protéká

tajemným světem voštinových pískovců, které vytvořily hluboké rokle, s prozaickým názvem Maštale. Ty byly kdysi podle legendy úkrytem středověkého loupežnického rytíře Vavřínce Toullovce z Třemošné. Ve skutečnosti však šlo o váženého litomyšlského občana, který se věnoval dobročinnosti. Jeskyně a pukliny ve stěnách mu prý sloužily jako stáje pro koně. Maštale jsou jednak Toullovcovy a jednak Městské. Odděluje je od sebe Voletínské údolí.

říčka Krounka. Jejím malebným údolím jsme se vydali směrem k Prosečí. V údolí, kde mnohdy nepotkáte živáčka, jsme došli k osamocené občerstvovací stanici – hospůdce Šilinkův důl. Ta přímo vyzývá k zastávce a odpočinku. Přijmuli jsme toto pozvání rádi, věděli jsme, že nás čeká méně zázivná část cesty – asi sedm kilometrů po silnici, přes Perálec do cíle dne, jímž byla Proseč. Nám se sice nepovedlo navštívit místní muzeum, kde se lze dovědět mnohé zajímavé o výrobě a historii dýmky, ale pokud vám čas vybyde, neváhejte. V Prosečí jsme měli domluvená dvě přespaní v zrekonstruované roubence bývalé evangelické školy.

Po vydatném nočním spánku, hned po rozbřesku, jsme se vydali na velký okruh

Do pískovcového království můžeme vstoupit buď ze severu vesnicí Vranice nebo z jihu osadou Borek, která leží asi jeden kilometr západně od Budislavi. Právě tuto možnost jsme zvolili my. Prošli jsme Městské maštale, kde tvoří seskupení úzkých roklí jakési skalní městečko. Vstupujeme do Kuchyně, projdeme Sklepem a musíme se protáhnout chodbou Myší díry, za níž nás ohromí skalní útvar, s příznačným názvem Zvon. Uprostřed Městských maštálí se tyčí impozantní skalní útvar – Hrad. Ten svému jménu dělá skutečně čest.

Naše další cesta vedla do obce Budislav, kde doporučuji navštívit moderní, nově postavený kostel Boží lásky, otevřený

v roce 2004. V případě zájmu kontaktujte správce kostela pana Košňara, který vám rád pomůže.

Z přátelské Budislavi jsme se vydali k Toulcově rozhledně, která stojí v nadmořské výšce 539 metrů, na půl cesty do Jarošova. Stojí tu od roku 2002 a její dřevěná konstrukce je vysoká 15,5 metru. Ze zastřešené vyhlídkové plošiny, pokud počasí přeje a nám přálo, je výhled na Železné hory, Žďárské vrchy a Orlické hory. Dokonce je možné zahlédnout i obrysy Krkonoš a Jeseníků. Otevřeno bývá mimo sezonu jen o víkendech, v sezoně každý den kromě pondělí.

pozoruhodné místo – tajemné Pivnice, které bývají nazývány také Žižkovy maštale. Cesta tam není značena, ale věděli jsme, že musíme postupovat proti toku potoka. Nenápadný potůček, razící si cestu mezi kameny, nás zavedl do pískovcových kaňonů. Pivnice je možno bez nadsázky považovat za nejdívočejší a nejkrásnější partie celé zdejší pískovcové oblasti. Prostě nádhera – za slunce i deště.

Z této magické lokality jsme vyšli v půvabné osadě Dolany, jen dva kilometry severovýchodně od Nových Hradů. A návštěvu Nových Hradů si rozhodně nenechte ujít. Stojí za to. Naleznete tu totiž perlu rokoka – zámek, který byl postaven Janem Antonínem Harbu-

Od rozhledny je to jen chvilka chůze, abychom se dostali na červenou značku, která se proplétá kolem Panských rybníků a vstoupili do dalších maštálí – Toulcových pověstným to skalním bludištěm.

Tam nás čekaly další lahůdky. Mezi nízkými hřbety Kozince a Chlumu u Voletínského potoka najdeme skalní útvary U kostelíčka a Velrybu. Nad levým břehem objevíme ve skále, která má houbovitý tvar, Purkmistrovu jeskyni. Je to opravdu nádherná a malebná přírodní oblast.

V podvečer jsme se vrátili zpět do Proseče. Večer před usnutím si zrekapitulovali zážitky dne a už se těšili na neděli.

Čas víkendu sice utíkal, ale věděli jsme, že je ho ještě dost na to, abychom navštívili další

val-Chamaré podle plánů Josefa Jägera roku 1777.

V současnosti prochází celý zámecký areál rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací. Na předním nádvoří je vybudována rokoková zahrada s fontánami, v barokním špýcharu je umístěno První české muzeum cyklistiky. Celý areál bývá nazýván českými Versailles. Je otevřen celoročně od 9 do 16 hodin kromě pondělí. Mimo sezonu pak jen po předchozí domluvě.

Věděli jsme, že konec víkendu se neodvratně blíží a nás čeká cesta autobusem domů. Také jsme však věděli, že sem se rozhodně chceme opět vrátit. Také vám, čtenářům Bratrstva, návštěvu tohoto opravdu kouzelného kouta doporučuji. Určitě nebudete zklamaní. ■

Zaníceně recituje verše, je schopná převrátit stůl i s nádobím a chce po manželovi, aby řekl, co mu vadí. Alice (Iva Janžurová) je nejhlavnější ze tří hlavních postav dramatu Na ústupu (Retreat from Moscow) současného britského autora W. Nicholsona. Její emoce, její závislost na Edwardovi (František Němec) i lásku k synovi Jamiemu (Saša Rašilov) vnímáme nejsilněji.

Přes neustálý pocit, že něco není v pořádku, je zcela šokovaná manželovým rozhodnutím po 33 letech odejít. Jako francouzská armáda v Moskvě se i Edward bojí, že ho přemůže chlad, a že silnější musí opustit slabšího – aby přežil. Ona ale chce opravovat rozbité věci, ačkoliv je často sama tím, kdo je upustil anebo je špatně používá. Rozvod není řešení. Ostatně je katolička a syn Jamie v jednom z jejich sporů o existenci Boha říká, že Alice „věří dost za ně oba“. Vyhrocené každodenní situace mají v komorním prostoru malé scény ND - Divadle Kolowrat - vtip, šmrnc i tragiku – a to vše zblízka, pár metrů od herců. Divák si spolu s postavami říká, jestli se ti dva v sobě opravdu nespletli hned na začátku, jestli se jako Napoleon nepustili do marného boje, v němž je ústup „otázka přežití“.

Vztah jako válka asi děsí stále svobodného třicátníka Jamieho (jen škoda, že jeho postava jako jediná v průběhu hry neprojde vývojem, i gesta a mimika je stále táž). Ale nebojte se, Na ústupu není laciná hra o citech a na city. V příběhu je skryto mnoho obecných postřehů, které Janžurová bravurně pronáší ústy zoufalé stárnoucí ženy, která neztratila jen životního partnera, ale i společenský status: „To není jenom samota. Najednou je člověk chudší. Lidé si tě najednou neváží. Lituji tě a vyhýbají se ti. (...) Tohle je naše válka. Tohle dnes produkuje vdovy a sirotky. Jenom nemáme žádné hroby (...) a není nám dovoleno truchlit.“

Národní divadlo, přel. Jan Hančil, režie M. Dočekal

OBČAN HAVEL

Klára Schneiderová

film

Třináct let. Za tu dobu stihne obyčejný klučiček třeba v Jeruzalémě vyrůst z plenek, vyhodit obecnou školu a oslavit bar micva. Tak dlouhá je to doba. A přesně tolik let chodil režisér Pavel Koutecký navštěvovat Václava Havla. Ale ne jen tak - s kamerou. Jejím okem se díval, pozoroval, natáčel. Výsledkem bylo sedmdesát hodin odehrávajících se nejen v „prezidentské kuchyni“, zarámovaných nástupem a odchodem z úřadu hlavy státu. Václav Havel na koncertě Rolling Stones, na pohřbu první ženy Olgy, s Billem Clintonem dujícím do saxofonu v Redutě, s přáteli u ohně, na oslavě šedesátin v Arše, zasedání NATO, před operací v nemocnici, vyklízející prezidentskou kancelář... V chronologicky sestřihaném pásmu se střídají události a věci veřejné a polooficiální s těmi úplně soukromými a zákulisními. To, co na filmu potěší asi nejvíc, je, že při nich Václav Havel zůstává stejný. Bezradný nad košilemi „co dělají varhánky, protože je neumějí ušít“, reptající na protokolární focení „já to nesnesu, já to nenávidím, já nejsem manekýn“, neváhajících se na pracovní poradě rozčlílit obecnou češtinou na adresu zahraničních úředníků všude možně „vědí o Albánii hovno!“ nebo tuzemských politiků „představte si, že by Klaus věděl, že bude vládnout čtyři roky a pak už nikdy, představte si těch reformních kroků, co by udělal!“ a zároveň stejnými slovy horující pro humanitní ideály k lidem v přednáškových sálech i mezi stánky na Václavském náměstí „dovolím si provokativně říct, že pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“. Já si zase dovolím říct, že film je povedený. Moc. Ale vy už si udělejte obrázek sami.

Občan Havel. ČR 2007, 119 minut. Režie: Pavel Koutecký, Miroslav Janek. Kamera: Stano Slušný. Střih: Tonička Jančková

„Je to jako v českém filmu,“ uslyšíte u našich polských sousedů, když chtějí naznačit, že je něco zkrátka nepochopitelné. Po přečtení téhle knížky možná dodají: Anebo jako v české historii. Autor, novinář a reportér Mariusz Szczygiel, se v ní ale vyzná možná líp než mnohý našinec. Řadu let psal o České republice reportáže do polských novin - dostal za to prestižní cenu Melchior, udělovanou v oblasti literatury faktu. Svou dvoustředstránkovou dějinnou koláž pojmenoval trošku provokativně Gottland („v nejateističtější zemi světa, jíž je Česko, hraje sedmašedesátiletý zpěvák důležitou roli mein Gott“) a shromáždil v ní známé i neznámé české osudy za posledních sto let, od Tomáše Bati přes Franze Kafku a Lídu Baarovou až k Jaroslavě Moserové. Na první začtení je vidět, že naše vlast je pro něj spíše než obligátním domovem piva, knedlíků a interpreta Včelky Máji srdeční záležitostí, kterou rád a pečlivě pozoruje a zkoumá. Nezapře přitom reportérskou žílu a každý příběh portrétuje v epizodních kapitolkách, trefně, se smyslem pro detail a zkratku, jako by byl přímým svědkem. Balancování na pomezí dokreslující umělecké licence a faktografičnosti je občas tanec mezi vejci na tenkém ledě, i když elegantní. Čtenář se na literární a žurnalistickou nadsázku nejdřív trošku durdí, usmíří ho pečlivý soupis pramenů a poznámky pod čarou. A myslím, že od bystrého polského průvodce s patřičným nadhledem přijme člověk nastavené zrcadlo laskavých i kousavých postřehů na svou domovinu daleko lépe, než od krajana. Samozřejmě že v knize původně určené polskému publiku najde i události notoricky známé, zjednodušené a pramálo objektivní. Ale to nevádí, naopak. Umožní mu to podívat se na vlastní zemi a historii prizmatem cizince a dozví se tak daleko víc, než by se dalo čekat.

Mariusz Szczygiel
: Gottland.
Praha : Doko-
rán a Jarosla-
va Jiskrová
– Máj, 2007.
Ocenění:
Cena varšav-
ských knih-
kupců 2007,
Cena Beaty
Pawlak 2007,
Cena Kra-
jowego klubu
Reportaży.

Zatímco na horách fičela vichřice Ema rychlostí orkánu, v pražském paláci Lucerna vypukla smršť filmová: v českolvíim klání se letos utkala osmnácka snímků. Akademikům se nejvíce zamlouvaly Tajnosti Alice Nellis, diváci dali přednost Vratným lahvím autorského tandemu otce a syna Svěrákových. Špatně nedopadl ani Václav Jiřího Vejdělka a Marka Epsteina, Cympl Tomáše Vorla nebo koprodukční Edith Piaf Oliviera Dahana. Muzeum Mladoboleslava připravilo výstavu k 550. výročí vzniku Jednoty bratrské. Občanské sdružení Velký vůz lákalo na svou výpravu do drsných Jizerských hor milovníky běžčování, strategických a psychologických her a zimní krajiny. Pomlázky, malovaná vajíčka a dozlatova upečení beránci šli na dračku na Velikonočních jarmarcích v třeba v Mělníku, Hustopečích nebo Hradci Králové. O tom, jak za půl roku dá dopotovat z Jeseníků až do Santiaga de Compostela, vyprávěl na akademické půdě brněnské lékařské fakulty Tomáš Hradil. Klicperovým divadlem v Hradci Králové se proháněly baletní střevíčky, trikoty a piškoty – tanečně a pohybově se zde vyřádili účastníci festivalu Entrée k tanci. Basová kytara Fernando Sauderse, spoluhráče mimo jiné Erika Claptona nebo Lou Reeda, duněla Českými Budějovicemi i Třebíčí. Do světa pohádek z tisíce a jedné noci se za zvuků egyptských, indických a tureckých melodií přenesli účastníci Orientálního plesu v Ostravě. Ve Valašském Meziříčí slavili oscarové ověnění rodačky Markéty Irglové a v místní hvězdárně dumali při přednáškách nad existencí UFO.

Fidel Castro předal moc svému o něco mladšímu bratrovi. **Změní se něco pro kubánské věřící a pro opozici?** Prvním zahraničním hostem, s nímž Raúl jednal, se stal státní sekretář Vatikánu a hlavním tématem rozhovoru byl – doposud nulový - přístup církve ke sdělovacím prostředkům. Kardinál při setkání rovněž „vyjádřil obavy katolické církve o osud kubánských vězňů“ (politických vězňů je na Kubě v současnosti několik set, seznam 75 vězňů zatčených v roce 2003 a odsouzených většinou na 20 let najdete spolu s dalšími informacemi např. na stránkách www.clo-vekvatnisni.cz). Zatím vše nasvědčuje ničím nerušenému pokračování diktatury.

V Praze se uskutečnil kulatý stůl Církev pronásledovaná a vězněná: dopad února 1948. Je dobré si uvědomit, jak tvrdě byla postižena katolická církev: od roku 1949 byly zavírány kláštery a řeholníci a od roku 1950 přišla série procesů se stovkami osob (běžné sazby byly přes deset let, na něž byl takzvané internován např. tehdejší arcibiskup pražský J. Beran či pozdější signatář Charty 77 J. Zvěřina; umučen byl např. farář obviněný z „Čihoštského zázraku“, J. Toufar). Oto Mádr, který v komunistickém vězení strávil více než 15 let, zavzpomínal: „Bylo pro nás samozřejmé být vězněn pro Boží věc a to, co mělo být negativní – naše vyřazení z veřejného života – jsme vnímali pozitivně, jako utváření budoucnosti církve.“ Biskup Malý (mj. signatář Charty) připomněl, proč se komunisté zaměřili především na katolickou církev: „Jako jediná (...) měla (...) vedení mimo hranice země, byla také nejpočetnější a konečně režim čerpal z napětí mezi ‚katolicismem‘ a ‚husitstvím‘, které bylo oslavováno jako nejslavnějšího období v českých dějinách proti ‚době temná‘ během rekatolizace.“ Režim se – dosti úspěšně – snažil vytvořit co nejzápornější obraz církve, zamezit aktivitě běžných věřících a aktivity kněží zredukovat na údržbu památek. Jak hluboko tenhle obraz zakořenil?

7. 3. 2008 je letošní světový den modliteb křesťanských žen nejrůznějších ras a národností, letošní program připravily ženy z Guyany (více viz ERC).

Arcibiskup Anglikánské církve vyvolal obrovské pozdvižení, když prohlásil, že se Británie nevyhne přijetí některých prvků islámského práva šaría. Zvolil nešťastnou formulaci, média ale často opomíjela, že samozřejmě nesouhlasí např. s krutými tresty, ale uvažuje o některých přístupech rodinného a finančního práva. Je potřeba si také uvědomit, že v Británii muslimská komunita vzkvétá (autorka měla např. po skončení páteční modlitby možnost navštívit krásnou novou mešitu v Sheffieldu) a velmi aktivně uchovává své tradice a kulturu. Na univerzitách tu např. běžně potkáte zahalené studentky – a působí to, že jejich rozhodnutí je dobrovolné. Ostatně většina se jich v Anglii narodila. Vzestup islámu je velkým tématem víceméně v celé západní Evropě, v Německu diskutují zejména o integraci své velké turecké menšiny a ve Francii se zase stát chce zapojit např. do výchovy budoucích imámů (islámských duchovních).

Na každoroční pouť do města Karbala, která připomíná mučednickou smrt imáma Husajna v roce 690, se letos vydaly miliony šítů chráněné asi 50 000 ozbrojených sil. I přesto bylo několik desítek mrtvých. Šíté jdoucí na pouť z Bagdádu totiž musí projít sunnitskými oblastmi, v nichž na poutníky podnikají útoky skupinky ozbrojenců – a všichni, kteří se na pouť vydali, to dobře vědí.

Zdroje: ČTK, ERC, ČBK, The Economist, Respekt, Člověk v tísni, FAZ

Z CENTRA:

COM jednal v Horní Krupé. Hlavním tématem nebylo nic menšího než Sjezd (nejen) evangelické mládeže 2008. Výsledkem je, že se můžete těšit do Prostějova na sjezd s tématem Fwd: Re: Generace. Na první říjnový víkend se pokusíme připravit program o mezigeneračních vztazích, o stáří a stárnutí, mládí i mládnutí. Podíváme se odkud jsme přišli, kde jsme a kam kráčíme – jako mládež, církev a společnost.

ZE SPORTU:

V Třebechovicích pod Orebem se 16. února uskutečnil futsalový turnaj. Osm týmů s různými vazbami na prostředí evangelické mládeže chtělo přidat štítek se svým jménem na putovní pohár. Domáci Smřtáci opět nezklamali a skončili osmí. V soutěži o nejlepší fanoušky však těsně porazili fanoušky pardubického týmu. Na putovním poháru letos přibude štítek s nápisem Chrudoš. Druhé místo vybojovali Starci, třetí Real Optimus.

KDY, S KÝM A KAM:

27. – 30. 3. na setkání mládeže Ochrannovského seniorátu v Jablonci nad Nisou. Téma dní: Nenásilně o násilí.

5. 4. s brněnskou mládeží na další jarní výlet po moravských pamětihodnostech. Sraz v sobotu v 12:50 v hale Hlavního nádraží v Brně. Návrat v 18:30.

5. 4. s poděbradskou mládeží do Kutné Hory na volejbalový turnaj.

11. – 13. 4. s moravskoslezskou mládeží do Bruntálu na akci nazvanou VRT – společně vyjedeme po VysokoRychlostní Trati s Pánem. Program: chvály, vyučování, sdílení, modlitby, Duch svatý, volný čas, film.

18. – 20. 4 s poděbradskou mládeží na seniorátní dny do Kolína. Téma: Kam přáteli můj se potácíš? Mají naše cesty cíl aneb potkali se u Kolína. Přednáší: Roman Mazur.

18. – 20. 4. s pražskou mládeží na seniorátní dny do Soběhrd. Téma dní: Svoboda. Přednáší: Josef Bartošek..

25. – 27. 4. s jihočeskou mládeží na seniorátní dny do Kaplice. Téma dní: Víkend plný hudby. Přednáší Ladislav Moravetz.

25. – 27. 4. na seniorátní dny do Olomouce. Téma:

Evangelická identita. Přednáší: Filip Keller

V pondělí 21. 4. od 19:00 bude hrát Abakuk své divadlo PRAVDA ve sboru v Nuslích. Přijďte se podívat, jak probíhá vyšetřování jednoho výbuchu!

A1 Chrudimský seniorát

Čáslav

stáří: 1783/1869
počet farářů: 8/13
kapacita: 1000
délka: 34,7
manuály varhan: 3

A2 Chrudimský seniorát

Pardubice

stáří: 1903/1897
počet farářů: 8
kapacita: 160
délka: 19,8
manuály varhan: 2

Dobrovolníci k dětem s postižením

Obracíme se s prosbou na mladé sestry a bratry, kteří by chtěli pomáhat postiženým dětem a jejich rodičům během rodinných rekreačních pobytů a na táborech s dětmi s postižením. Pobytů se uskuteční v táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí v létě 2008.

Pobytů připravuje oddělení výchovy a vzdělávání ČCE ve spolupráci s poradním odborem pro práci s dětmi, poradním odborem laiků, poradním odborem pro práci s lidmi s postižením a Tábořem J.A. Komenského.

Více informací: Odd. výchovy a vzdělávání ČCE, Jungmannova 9, pošt.př. 466, 111 21, tel: 224 999 234, fax 224 999 219, vychova@srcce.cz, www.deticce.cz

akce	termín	vedení
Tábor pro děti a mládež s postižením za asistence dobrovolníků (TAP)	21.06. – 28.06.	Z. Šorm Z. Šorm
Pobyt pro rodiny s dítětem s postižením za asistence dobrovolníků	28.06. – 05.07.	R. Včelná R. Kužel
Pobyt pro rodiny s dítětem s postižením za asistence dobrovolníků	05.07. – 12.07.	J. Špinarová K. Soudná
Pobyt pro rodiny s dítětem s postižením za asistence dobrovolníků	09.08. – 16.08.	O. Navrátilová L. Nováková

Správná odpověď:

1. špička stromu uprostřed nahoře
2. sloupek v pravé horní části
3. špalek pod sekyrou
4. nápis na motorové pile
5. délka prkna v pravém dolním rohu

bratrstvo

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ROČ. 49/2008 ČÍSLO III

ISSN – 1213-9351